

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση στην προώθηση της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2020 και στην επίτευξη των στόχων Αΐτσι»

(2014/C 271/09)

Εισηγήτρια	η κ. Kadri Tillemann (EE/EPP) Πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου του Keila
Έγγραφο αναφοράς	Επιστολή του Αντιπροέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 2013

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

A. Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση στον τομέα της βιοποικιλότητας στο πλαίσιο της εφαρμογής της Στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2020 και της απόφασης X/22 της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιολογική Ποικιλότητα (Convention on Biological Diversity — CBD)

1. αναγνωρίζει ότι, τον Μάρτιο του 2011, οι ηγέτες των χωρών της ΕΕ δεσμεύτηκαν να υλοποιήσουν τον πρωταρχικό στόχο για το 2020, ο οποίος συνίσταται στην «ανάσχεση της απώλειας βιοποικιλότητας και της υποβάθμισης των οικοσυστημικών υπηρεσιών στην ΕΕ μέχρι το 2020 και αποκατάστασή τους στο βαθμό του εφικτού, με παράλληλη ενίσχυση της συμβολής της ΕΕ στην αποτροπή της απώλειας βιοποικιλότητας παγκοσμίως». Η στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2020, όπως υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Μάιο του 2011 ⁽¹⁾ και, στη συνέχεια, εγκρίθηκε από το Συμβούλιο ⁽²⁾, περιλαμβάνει έξι κύριους στόχους και 20 δράσεις που θα συνδράμουν την Ευρώπη στην επίτευξη του στόχου της για τη βιοποικιλότητα με χρονικό ορίζοντα το 2020·

2. αναγνωρίζει ότι η στρατηγική της ΕΕ ανταποκρίνεται σε μια παγκόσμια εντολή. Μετουσιώνει τους διεθνείς στόχους και τις δεσμεύσεις που ανέλαβε η ΕΕ κατά την 10η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών (Conference of the Parties — COP 10) της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιολογική Ποικιλότητα (Convention on Biological Diversity — CBD), συγκεκριμένα, το Στρατηγικό σχέδιο για τη βιοποικιλότητα 2011-2020 (Απόφαση X/2), συμπεριλαμβανομένων των 20 στόχων Αΐτσι για τη βιοποικιλότητα με χρονικό ορίζοντα το 2020 ⁽³⁾·

3. υπενθυμίζει ότι η απώλεια βιοποικιλότητας συνιστά παγκόσμιο πρόβλημα, που επιφέρει σοβαρές επιπτώσεις σε επίπεδο περιβαλλοντικό, κοινωνικοοικονομικό και υγείας, επηρεάζοντας την ποιότητα ζωής των ατόμων. Πρόκειται δε για φαινόμενο με ποικίλα αίτια, μεταξύ των οποίων επισημαίνονται τα ανθρωπογενή·

4. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές ⁽⁴⁾ καλούνται να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στην επίτευξη των ενωσιακών και διεθνών στόχων για τη βιοποικιλότητα και να συνδράμουν, κατ' αυτόν τον τρόπο, τις εθνικές κυβερνήσεις στην πρόληψη περαιτέρω απώλειας της βιοποικιλότητας. Ως αποτέλεσμα της συνεχούς αποκέντρωσης σε πολλά κράτη μέλη, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές αναλαμβάνουν ολοένα και μεγαλύτερη ευθύνη για την υλοποίηση των πολιτικών που σχετίζονται με τη βιοποικιλότητα·

5. υπογραμμίζει τη σημασία της εφαρμογής των αρχών της Λευκής βίβλου της ΕτΠ για την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και του Χάρτη για την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση (ΠΔ) στην Ευρώπη που εγκρίθηκε από την ΕτΠ τον Απρίλιο του 2014 ⁽⁵⁾ κατά την υλοποίηση της Στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα και των στόχων Αΐτσι. Η ΕτΠ νοεί την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση ως συντονισμένη δράση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των κρατών μελών και των τοπικών και περιφερειακών αρχών, η οποία βασίζεται στην εταιρική σχέση σε όλα τα στάδια του κύκλου πολιτικής, από τη χάραξη έως την υλοποίηση των πολιτικών της ΕΕ. Για τη διακυβέρνηση στον τομέα της βιοποικιλότητας και τις οικοσυστημικές υπηρεσίες απαιτούνται συνεκτικά μέσα πολιτικής και αντίστοιχες εντολές σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης·

6. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διενεργήσει αξιολόγηση των κρατών μελών όσον αφορά την πολυεπίπεδη διαχείριση της βιοποικιλότητας και τον προσδιορισμό του ενεργού ρόλου των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη διαχείριση αυτή. Στο σχετικό έγγραφο, θα πρέπει να εντοπίζονται οι περιοχές όπου η βιοποικιλότητα απειλείται λόγω απουσίας ενός προτύπου διαχείρισης στο οποίο να διευκρινίζεται η διασύνδεση μεταξύ της κεντρικής διοίκησης, των τοπικών και των περιφερειακών αρχών των κρατών μελών, καθώς και των αρμόδιων οικονομικών και κοινωνικών φορέων, και να παρέχονται προτάσεις για την αντιμετώπιση των απειλών αυτών·

⁽¹⁾ COM(2011) 244 final.

⁽²⁾ Συμπεράσματα του Συμβουλίου «Περιβάλλον» της 21ης Ιουνίου και της 19ης Δεκεμβρίου 2011.

⁽³⁾ <http://www.cbd.int/decision/cop/default.shtml?id=12268>.

⁽⁴⁾ Στη γνωμοδότηση χρησιμοποιείται ο όρος «τοπικές και περιφερειακές αρχές» όπως χρησιμοποιείται στο πλαίσιο της ΕΕ. Στο πλαίσιο του ΟΗΕ και της CBD, όπου ως περιφέρειες νοούνται υπερεθνικές περιοχές του κόσμου, χρησιμοποιείται ο όρος «τοπικές αρχές και υποεθνικές κυβερνήσεις».

⁽⁵⁾ CDR273-2011_FIN_AC, COR 2014-01728-00-00-RES-TRA.

7. εκφράζει, εν προκειμένω, ικανοποίηση για το γεγονός ότι στη Στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2020 υπογραμμίζεται ότι «οι κοινοί στόχοι της ΕΕ και της CBD πρέπει να επιδιωχθούν με συνδυασμό μέτρων σε υποεθνικό, εθνικό και ενωσιακό επίπεδο» και ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιδιώκει να οικοδομήσει αποτελεσματικές και βιώσιμες συμπράξεις με «εμπλεκόμενους φορείς στον χωροταξικό σχεδιασμό και τη διαχείριση των χρήσεων γης για την εφαρμογή στρατηγικών βιοποικιλότητας σε όλα τα επίπεδα».

8. υπογραμμίζει τη σημασία της απόφασης X/22 της CBD⁽⁶⁾, η οποία περιλαμβάνει το «Πρόγραμμα δράσης για τη βιοποικιλότητα στα υποεθνικά επίπεδα διακυβέρνησης, τους δήμους και τις λοιπές τοπικές αρχές (2011-2020)», καθώς και της απόφασης XI/8(A) της CBD⁽⁷⁾. Η ΕτΠ θεωρεί την απόφαση X/22 της CBD μοναδική, υπό την έννοια ότι αποτελεί την πιο προηγμένη απόφαση «πολυεπίπεδης διακυβέρνησης» σε πολυμερή περιβαλλοντική συμφωνία (ΠΠΣ).

9. υπενθυμίζει ότι η γνωμοδότηση της ΕτΠ για την προετοιμασία της COP 10 της CBD⁽⁸⁾ και η αντιπροσωπεία της ΕτΠ στην COP 10 υποστήριξαν σθεναρά την υιοθέτηση της απόφασης X/22 της CBD· επιπλέον, η ΕτΠ, στο μνημόνιο συμφωνίας που υπέγραψε με το Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον (UNEP — United Nations Environment Programme) το 2012, δεσμεύτηκε να προωθήσει την εφαρμογή αυτής της απόφασης της CBD.

10. καλεί τα κράτη μέλη να εκπληρώσουν τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει στην απόφαση X/22 της CBD να βελτιώσουν τους μηχανισμούς διακυβέρνησής τους, καθώς και τα νομικά και εθελοντικά μέσα, ούτως ώστε να ενισχύσουν τη συνεργασία τους με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές και να τις στηρίξουν σε δράσεις υπέρ της βιοποικιλότητας που προωθούνται σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο, λαμβάνοντας, ταυτοχρόνως, υπόψη την αποστολή, τους στόχους και τον ενδεικτικό κατάλογο δράσεων της απόφασης X/22, όπως επίσης τους στόχους και τις δράσεις της Στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2020.

11. επικροτεί την αναφορά στην οποία προέβη το Συμβούλιο στα συμπεράσματά του της 12ης Ιουνίου 2014 σχετικά με τη δωδέκατη διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών (COP 12) της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιολογική Ποικιλότητα (Convention on Biological Diversity — CBD), η οποία θα πραγματοποιηθεί τον Οκτώβριο του 2014⁽⁹⁾, όσον αφορά τον ρόλο που διαδραματίζουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές στην προώθηση της εφαρμογής του Στρατηγικού σχεδίου για τη βιοποικιλότητα 2011-2020 και στην επίτευξη των στόχων Aichi για τη βιοποικιλότητα· καλεί επίσης το Συμβούλιο, στα μελλοντικά του συμπεράσματα για τη διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών (COP) της CBD, να αντικατοπτρίζει την προσέγγιση της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης ενισχύοντας την αναγνώριση, εκ μέρους του, των τοπικών και των περιφερειακών αρχών ως κυβερνητικών ενδιαφερόμενων φορέων, διακριτά από άλλους μη κυβερνητικούς ενδιαφερόμενους φορείς στο πλαίσιο της διαδικασίας της CBD.

12. επιθυμεί να ανταλλάξει τις εμπειρίες της όσον αφορά την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση στον τομέα της βιοποικιλότητας και την εφαρμογή της απόφασης X/22 της CBD σε συνεργασία με τοπικές και περιφερειακές αρχές από άλλες περιοχές του κόσμου και, για τον σκοπό αυτό, προγραμματίζει να συνοδεύσει ως παρατηρητής την αντιπροσωπεία της ΕΕ στη δωδέκατη διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών (COP 12), που θα πραγματοποιηθεί τον Οκτώβριο του 2014, αξιοποιώντας κατ' αυτόν τον τρόπο τη συμμετοχή της ΕτΠ στην COP 10, καθώς και το μνημόνιο συμφωνίας που υπεγράφη με το UNEP, προκειμένου να εξασφαλίσει ότι εκπροσωπείται δέοντως η φωνή των αυτοδιοικητικών αρχών της ΕΕ.

B. Ο ρόλος των ευρωπαϊκών τοπικών και περιφερειακών αρχών και η αναγκαία στήριξη από τα κράτη μέλη στην υλοποίηση της Στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2020 και των στόχων Aichi

13. εφιστά την προσοχή στην ανάθεση, εκ μέρους της, μελέτης με θέμα «Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση του φυσικού μας κεφαλαίου»⁽¹⁰⁾, προκειμένου να υποστηριχθεί η παρούσα γνωμοδότηση και να αναλυθούν η συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και των τοπικών και των περιφερειακών τους αρχών, οι καινοτόμες δράσεις των αυτοδιοικητικών αρχών και οι τρέχουσες βέλτιστες πρακτικές, καθώς και να διατυπωθούν λεπτομερέστερες πρακτικές συστάσεις για τη βελτίωση της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης.

14. ενθαρρύνει τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να δράσουν παραδειγματικά και επικροτεί ανεπιφύλακτα τις στρατηγικές, τις δράσεις και τις καινοτόμους προσεγγίσεις που έχουν αναλάβει πολλές αυτοδιοικητικές αρχές με στόχο την αειφόρο προστασία και βιώσιμη διαχείριση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων τους· επιδοκιμάζει επίσης τις ικανοποιητικές πρωτοβουλίες που έχουν ήδη δρομολογήσει ορισμένα κράτη μέλη για να στηρίξουν τις τοπικές και τις περιφερειακές τους αρχές. Όλες αυτές οι δράσεις αποτελούν πηγή έμπνευσης για τις ακόλουθες πολιτικές συστάσεις:

⁽⁶⁾ <http://www.cbd.int/decision/cop/default.shtml?id=12288>.

⁽⁷⁾ <http://www.cbd.int/decision/cop/default.shtml?id=13169>.

⁽⁸⁾ CdR 112/2010 fin

⁽⁹⁾ Συμπεράσματα του Συμβουλίου Περιβάλλοντος http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/envir/143185.pdf

⁽¹⁰⁾ μελέτη της Ecologic/ICLEI, Ιούνιος 2014, <http://cor.europa.eu/en/documentation/studies/Pages/studies-2014.aspx>

Συμμετοχή στις στρατηγικές και τη διακυβέρνηση σε εθνικό επίπεδο

15. προτρέπει τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν ή να ενδυναμώσουν τη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην κατάρτιση, την αναθεώρηση και την υλοποίηση των εθνικών στρατηγικών και των προγραμμάτων δράσης για τη βιοποικιλότητα (National Biodiversity Strategies and Action Plans — NBSAP), μεριμνώντας, λόγω χάρη, για την εκπροσώπηση εθνικών ενώσεων των αυτοδιοικητικών αρχών σε εθνικές (συντονιστικές) επιτροπές βιοποικιλότητας·

16. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να συνεχίσουν να εκπονούν, σε συνεργασία με τις εθνικές ενώσεις των τοπικών και περιφερειακών αρχών, έγγραφα κατευθύνσεων, να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες σχετικά με τη δημιουργία ικανοτήτων και την ανάπτυξη πρακτικών συμβουλευτικών υπηρεσιών για τις περιφερειακές και τις τοπικές στρατηγικές υπέρ της βιοποικιλότητας και, επίσης, να προωθούν σχέδια δράσης και συναφή μέτρα για την προστασία της βιοποικιλότητας·

17. ενθαρρύνει σθεναρά τις περιφερειακές αρχές να καταρτίσουν περιφερειακές στρατηγικές και περιφερειακά σχέδια δράσης για τη βιοποικιλότητα, και, αντιστοίχως, προτρέπει τις πόλεις και τους δήμους να εκπονήσουν τοπικές στρατηγικές και τοπικά σχέδια δράσης υπέρ της βιοποικιλότητας, ενώ, συγχρόνως, αναγνωρίζει πρωτοβουλίες που έχουν ήδη αναληφθεί στον συγκεκριμένο τομέα. Αυτά τα σχέδια και οι στρατηγικές μπορούν να εξασφαλίσουν ένα συνολικό όραμα, καθώς και ένα πρακτικό πλαίσιο για την αειφόρο διαχείριση της βιοποικιλότητας σε υποεθνικά επίπεδα, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους βιοποικιλότητας που έχουν οριστεί σε εθνικό, σε ευρωπαϊκό και σε επίπεδο σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιολογική Ποικιλότητα (CBD)·

18. παροτρύνει τα κράτη μέλη να υποστηρίξουν, για παράδειγμα σε συνεργασία με τις εθνικές ενώσεις των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, τη σφρηλάτηση δεσμών μεταξύ των αυτοδιοικητικών τους αρχών, έτσι ώστε να ενισχύσουν τη διαχείριση της βιοποικιλότητας, και να καθιερώσουν ή να στηρίξουν οικονομικά τα εθνικά συστήματα επιβράβευσης/αναγνώρισης, μέσω των οποίων προωθούνται οι δράσεις βιοποικιλότητας που αναλαμβάνουν οι αυτοδιοικητικές αρχές·

19. προτρέπει τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να υιοθετήσουν μια ολοκληρωμένη προσέγγιση όσον αφορά τη βιοποικιλότητα στο σύνολο των διοικητικών τους τμημάτων και να αναπτύξουν ικανότητες στο εσωτερικό των διοικήσεών τους, αξιοποιώντας με βέλτιστο τρόπο τα προγράμματα ανάπτυξης ικανοτήτων δημόσιας διοίκησης, τις δέσμες μέτρων κατάρτισης ή την καθοδήγηση που παρέχουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές σε εθνικό, ευρωπαϊκό ή διεθνές επίπεδο· η ΕΤΠ ενθαρρύνει επίσης τις αυτοδιοικητικές αρχές να ενισχύσουν τη συνεργασία τους στον τομέα της βιοποικιλότητας στο πλαίσιο των ενώσεων, των δικτύων ή των πλατφορμών που υφίστανται σε εθνικό, ενωσιακό και διεθνές επίπεδο ως ένα σημαντικό μέσο για τη συγκέντρωση πόρων και εμπειριών με στόχο να αντιμετωπιστούν οι κοινές προκλήσεις και να εξασφαλιστεί η παροχή των κοινών πολιτικών συστάσεων στα κράτη μέλη, την ΕΕ και την CBD·

20. καλεί τα κράτη μέλη να βελτιώσουν τον συντονισμό με τις αντίστοιχες τοπικές και περιφερειακές αρχές κατά τη διαμόρφωση των εθνικών θέσεων και των δράσεων παρακολούθησης όσον αφορά το Κοινό Πλαίσιο Εφαρμογής της Στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα ή στο πλαίσιο των εθνικών δραστηριοτήτων υποβολής εκθέσεων σε σχέση με τη CBD·

21. καλεί τα κράτη μέλη να επεξεργαστούν, σε συνεννόηση με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, κοινούς συμβατούς δείκτες, προκειμένου να μπορούν να συγκριθούν η κατάσταση και οι τάσεις στα πεδία εφαρμογής των εκάστοτε στρατηγικών για τη βιοποικιλότητα στα διαφορετικά επίπεδα·

Ενισχυμένη εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ για τη φύση

22. τονίζει εκ νέου την ανάγκη εποικοδομητικής και ταχείας συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και των τοπικών και περιφερειακών αρχών, με στόχο να ολοκληρωθεί η υλοποίηση των σχεδίων διαχείρισης του προγράμματος «Natura 2000» ή ισοδύναμων μέσων που καθορίζουν τα μέτρα διατήρησης και αποκατάστασης τα οποία είναι αναγκαία για την επίτευξη του πρώτου στόχου της Στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα·

Διατήρηση και βελτίωση των οικοσυστημάτων και των αντίστοιχων υπηρεσιών

23. ευελπιστεί ότι θα υπάρξει συλλογική κινητοποίηση των κρατών μελών και των τοπικών και περιφερειακών αρχών για την επίτευξη του δεύτερου ειδικού στόχου της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2020, ο οποίος είναι η αποκατάσταση, μέχρι εκείνο το έτος, τουλάχιστον του 15 % των υποβαθμισμένων οικοσυστημάτων, όπως και η ανάσχεση της απώλειας βιοποικιλότητας και της υποβάθμισης των οικοσυστημάτων, καθώς και η αποκατάστασή τους στο σύνολο της ΕΕ και όχι μόνον στις περιοχές Natura 2000·

24. επαναδιατυπώνει την έκκλησή της ⁽¹¹⁾ προς τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να εφαρμόσουν την αρχή «μηδενική καθαρή απώλεια βιοποικιλότητας και οικοσυστημικών υπηρεσιών» στον πολεοδομικό και τον χωροταξικό τους σχεδιασμό, κατά την έγκριση νέων υποδομών στέγασης, βιομηχανίας, γεωργίας, αλιείας, δασοκομίας, αναψυχής, τουρισμού, ενέργειας ή μεταφορών και κατά τη χορήγηση χρηματοδοτικής στήριξης, εξασφαλίζοντας, συγχρόνως, τη λήψη μέτρων αποζημίωσης ή αντιστάθμισης για ενδεχόμενες αναπόφευκτες αρνητικές επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα και τις οικοσυστημικές υπηρεσίες·

⁽¹¹⁾ CDR4577-2013_00_00_TRA_AC.

25. υπενθυμίζει ότι θα πρέπει να δοθεί, κατά κύριο λόγο, προτεραιότητα στην πρόληψη της υποβάθμισης των οικοσυστημάτων και στην αποκατάσταση των λειτουργιών των υποβαθμισμένων οικοσυστημάτων, διότι τα μέτρα διαχείρισης των συνεπειών των οικολογικών ανισορροπιών που οφείλονται σε ανθρώπινες δραστηριότητες είναι πάντοτε πιο δαπανηρά και χρονοβόρα, και, κυρίως, έχουν αβέβαια αποτελέσματα·

26. υπογραμμίζει τη σπουδαιότητα των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών μελετών TEEB (The Economics of Ecosystems and Biodiversity [Τα οικονομικά των οικοσυστημάτων και της βιοποικιλότητας]) για την αξία των οικοσυστημικών υπηρεσιών, και την ανάγκη να εφαρμοστεί αυτή η προσέγγιση σε τοπικά σχέδια, προκειμένου να καταδειχθούν τα κοινωνικοοικονομικά οφέλη των προστατευόμενων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο περιοχών· τονίζει, επίσης, την ανάγκη να ενσωματωθεί η αξία του φυσικού κεφαλαίου στις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές πρακτικές σχεδιασμού, λογιστικής/υποβολής εκθέσεων και δημοσιονομικής διαχείρισης με στόχο να στηριχθεί η Δράση 5 της Στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα·

27. θεωρεί ότι, παρότι η οικονομική ανάλυση των οικοσυστημικών υπηρεσιών μπορεί να συμβάλει στη λήψη αποφάσεων σε περιπτώσεις αντικρουόμενων στόχων στο πλαίσιο ορισμένων αναλύσεων κόστους-ωφέλειας, δεν στερείται μεθοδολογικών και δεοντολογικών δυσκολιών. Ως εκ τούτου, η ΕΤΠ υποστηρίζει εναλλακτικούς και ευέλικτους τρόπους υπολογισμού του κόστους της απώλειας βιοποικιλότητας, συμπεριλαμβανομένων όσων αναφέρονται στη γνωμοδότηση CdR 4577/2013 fin·

28. κρίνει απαραίτητο να υποστηριχθούν οι προσπάθειες των αυτοδιοικητικών αρχών να εμπλουτιστεί το επίπεδο γνώσεων σχετικά με τη βιοποικιλότητα, τα οικοσυστήματα και τις οικοσυστημικές υπηρεσίες, όπως και η χαρτογράφηση τους στην οποία οι αρχές προβαίνουν μέσω των συστημάτων γεωγραφικών πληροφοριών (GIS — Geographic Information System), χρησιμοποιώντας κλίμακες κατάλληλες για τον τοπικό και τον περιφερειακό σχεδιασμό, καθώς και για την παρακολούθηση της κατάστασης των οικοσυστημάτων. Αυτές οι απαιτήσεις θα πρέπει να συνεκτιμηθούν κατά τη χαρτογράφηση και αξιολόγηση των οικοσυστημάτων και των υπηρεσιών τους (Mapping and Assessment of Ecosystems and their Services — MAES) στην Ευρώπη. Εκτός αυτού, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές πρέπει να υποστηριχθούν στη διαχείριση των χωρικών περιβαλλοντικών δεδομένων, κατά τρόπο συμβατό με την υποδομή INSPIRE (Υποδομή Χωρικών Πληροφοριών — Infrastructure for Spatial Information), προκειμένου να διευκολυνθεί η ανταλλαγή δεδομένων και να συνδεθούν οι διασυνοριακές πράσινες υποδομές·

29. τονίζει την ανάγκη δημιουργίας διαδικτυακών πυλών για την παροχή και επικαιροποίηση πληροφοριών σχετικά με τη βιοποικιλότητα, προκειμένου να χρησιμεύσουν ως βασικό σημείο αναφοράς για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές ΤΠΑ και το ενδιαφερόμενο κοινό, με παράλληλη τακτική επανεξέταση και συντήρηση, και χαιρετίζει την υλοποίηση του ψηφιακού άτλαντα MAES σε ολόκληρη την επικράτεια της ΕΕ·

30. επισημαίνει ότι η αστικοποίηση συνιστά πρόκληση αλλά και ευκαιρία διατήρησης και διαχείρισης των οικοσυστημικών υπηρεσιών. Είναι σαφώς αναγκαίο να εξεταστούν οι αλληλεπιδράσεις μεταξύ μοχλών προώθησης και επιπτώσεων καθώς και μεταξύ εισερχόμενων και εξερχόμενων ροών που συνδέουν τις πόλεις με τα οικοσυστήματα εντός και εκτός των ορίων τους. Οι αστικές περιοχές θα πρέπει να παροτρυνθούν και να υποστηριχθούν, ούτως ώστε να αναλάβουν μεγαλύτερες ευθύνες για την προώθηση και την ανάπτυξη μεθόδων με στόχο τη σφαιρική αξιολόγηση του φυσικού περιβάλλοντος και των αναγκών και της ευημερίας των πολιτών. Τονίζεται επίσης η σημασία του τοπίου ως έκφρασης της σχέσης του ανθρώπου με το περιβάλλον του και η ευθύνη της προστασίας του τοπίου, που έχει σημαντική επίδραση επί της βιοποικιλότητας. Επίσης, υπενθυμίζεται η σημασία της Ευρωπαϊκής σύμβασης του τοπίου, του 2010, και τονίζεται η ευκαιρία αναζήτησης συνεργιών με τη Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα·

31. εφιστά την προσοχή στην οικονομική προοπτική της ανάπτυξης των οικοσυστημικών υπηρεσιών — η ζωή εντός των ορίων υγιών οικοσυστημάτων και η ενδυνάμωση της αξίας τους προάγουν τις πλέον σημαντικές πτυχές μιας πράσινης οικονομίας: αειφόρος οικονομική πρόοδος, μειωμένη ρύπανση και αποδοτική χρήση των πόρων. Για να αξιοποιηθούν τα οφέλη που απορρέουν από τη διαχείριση των οικοσυστημάτων σε μια πράσινη οικονομία, οι σχετικές διεργασίες θα πρέπει να είναι ενσωματωμένες στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης (π.χ. τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και διεθνές) προκειμένου να προωθηθεί ο εξορθολογισμός της χρήσης των πόρων·

32. εξαιρεί το δυναμικό της «πράσινης» υποδομής ως ολοκληρωμένο εδαφικό και πολυλειτουργικό μέσο που επιτρέπει τη θέση σε εφαρμογή των αρχών της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, στο πλαίσιο της διαχείρισης και της προστασίας της βιοποικιλότητας, και της βελτίωσης των οικοσυστημικών υπηρεσιών που παρέχουν οι περιφέρειες, και συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της εδαφικής ατζέντας της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», μέσω της ενίσχυσης της συνοχής και της εδαφικής ταυτότητας·

Υλοποίηση της Πράσινης Υποδομής

33. επαναλαμβάνει την έκκλησή της ⁽¹²⁾ προς τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να αναπτύξουν, να διατηρήσουν και να παρακολουθήσουν την Πράσινη Υποδομή (ΠΥ) στις αγροτικές και τις αστικές περιοχές, κυρίως μέσω των εδαφικών, των πολεοδομικών και των χωροταξικών τους αρμοδιοτήτων, των κανονισμών σχετικά με τις χρήσεις γης, των διαδικασιών έγκρισης σχεδιασμού, καθώς και μέσω των οικοδομικών προτύπων, κανονισμών και κωδικών·

⁽¹²⁾ CDR4577-2013_00_00_TRA_AC.

34. προτρέπει τα κράτη μέλη να υποστηρίξουν τοπικές και περιφερειακές πρωτοβουλίες στον τομέα της διαχείρισης και του σχεδιασμού της ΠΥ, εξασφαλίζοντας στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές τους αναγκαίους πόρους, αλλά και σαφή καθοδήγηση και προσανατολισμό, μεταξύ άλλων με τον καθορισμό εθνικών οικολογικών δικτύων και δικτύων Πράσινης Υποδομής και την ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία για τον χωροταξικό σχεδιασμό, καθώς και στις αντίστοιχες εθνικές πολιτικές, διατάξεων για τις αυτοδιοικητικές αρχές, σύμφωνα με τις οποίες αυτές οφείλουν να συνυπολογίζουν την παράμετρο της ΠΥ στα συστήματα χωροταξίας και εδαφικού και πολεοδομικού σχεδιασμού τους·

35. επισημαίνει ότι, για την αποτελεσματική υλοποίηση της ΠΥ, τα κράτη μέλη και οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές οφείλουν απαραίτητα να διατηρήσουν και να αναπτύξουν περαιτέρω τόσο τα υφιστάμενα όσο και νέα προγράμματα συνεργασίας των τοπικών και περιφερειακών αρχών στον τομέα της διασυνοριακής συνεργασίας, σε μακροπεριφερειακή και πανευρωπαϊκή κλίμακα· απαιτείται επίσης να ενισχυθεί και να αξιοποιηθεί η αποκεντρωμένη αναπτυξιακή συνεργασία με κοινές και συνεκτικές προσπάθειες εστιασμένες στην προστασία και στη διαχείριση της βιοποικιλότητας·

Συμμετοχή του ευρύτερου κοινού, των ενδιαφερόμενων φορέων και των εταίρων

36. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι, συχνά, οι τοπικές κοινότητες διαθέτουν γνώσεις που βασίζονται σε παραδοσιακές ή κατ' ιδίαν εμπειρίες όσον αφορά την ικανότητα των φυσικών πόρων να εξασφαλίζουν τα απαραίτητα μέσα διαβίωσης για τις τοπικές κοινότητες. Εάν υποστηριχθεί κατάλληλα και ενσωματωθεί αποτελεσματικά στον σχεδιασμό και τον προγραμματισμό της πολιτικής για τη βιοποικιλότητα, αυτή η ικανότητα μπορεί να διευκολύνει τη διατήρηση και αποκατάσταση των οικοσυστημικών υπηρεσιών· ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να δρομολογήσουν εθνικές πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στη στήριξη αυτοσυντηρούμενων συμπράξεων τοπικών κοινοτήτων, οι οποίες συμβάλλουν στην επίτευξη των εθνικών στόχων βιοποικιλότητας·

37. υπογραμμίζει τον σημαντικό ρόλο των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην επικοινωνία, την εκπαίδευση και την ευαισθητοποίηση του κοινού (δραστηριότητες CEPA — επικοινωνία, εκπαίδευση, συμμετοχή και ευαισθητοποίηση). Η πλειοψηφία των πολιτών δεν είναι εξοικειωμένη με τους στόχους της πολιτικής υπέρ της βιοποικιλότητας. Έχει, ωστόσο, ζωτική σημασία, οι πολίτες και οι ευρύτερες ομάδες ενδιαφερόμενων φορέων να γνωρίζουν ποια είναι τα διακυβεύματα. Η ΕτΠ φρονεί ότι η προώθηση της συμμετοχής των πολιτών στην εκπόνηση του επιστημονικού έργου αποτελεί μια αξιόλογη μέθοδο για την ενθάρρυνση της συμμετοχής και την εκπαίδευσή τους και την αποτελεσματική χρήση των τοπικών γνώσεων· παροτρύνει επίσης τα κράτη μέλη να συνδράμουν τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές στις δραστηριότητες CEPA που αυτές αναπτύσσουν μέσω, λόγου χάρι, ενός κατάλληλου εθνικού Μηχανισμού Διαλογής Πληροφοριών (ΜΔΠ)·

38. δίνει έμφαση στο γεγονός ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές απαιτείται να διατηρήσουν και να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την ευαισθητοποίηση του συνόλου των ενδιαφερομένων φορέων και της κοινής γνώμης σχετικά με τους στόχους βιοποικιλότητας και –προς το σκοπό αυτό– να υλοποιήσουν και να προωθήσουν στοχευμένα προγράμματα ευαισθητοποίησης·

39. ενθαρρύνει τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να υποστηρίξουν και να επισημοποιήσουν νέες πολυμερείς εταιρικές συμπράξεις με ιδιωτικές επιχειρήσεις, με την κοινωνία των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών ΜΚΟ, και την ερευνητική κοινότητα, καθώς επίσης να δημιουργήσουν τοπικές ή περιφερειακές συνεργασίες με τους εν λόγω εταίρους. Ο σκοπός είναι η αποτελεσματική χρήση της εθνικής ή ενωσιακής χρηματοδότησης (π.χ. το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020») και η προαγωγή των εθελοντικών δεσμεύσεων που αναλαμβάνονται σε βασικούς τομείς όπως η γεωργία, ο τουρισμός και οι ενώσεις υπαίθριων αθλοπαιδιών ή ο επιχειρηματικός κλάδος·

40. τονίζει ότι είναι αναγκαίο όλα τα σχετικά επίπεδα διακυβέρνησης να μεριμνήσουν για την επιτυχημένη και ολοκληρωμένη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων φορέων στις διαδικασίες σχεδιασμού και υλοποίησης της πολιτικής για τη βιοποικιλότητα, δεδομένου ότι αυτή η παράμετρος μπορεί να αποφέρει ικανοποιητικά κοινωνικά αποτελέσματα, όπως καλύτερη κοινή αντίληψη των αξιών των εν λόγω φορέων, ενίσχυση της εμπιστοσύνης και αύξηση της μάθησης. Αυτό συμπεριλαμβάνει και επιτυχημένες συμμετοχικές προσεγγίσεις, για παράδειγμα κατά την οριοθέτηση προστατευόμενων εκτάσεων·

Καταπολέμηση των χωροκατακτητικών ξένων ειδών

41. αναμένει ότι ο μελλοντικός κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την πρόληψη και διαχείριση της εισαγωγής και εξάπλωσης χωροκατακτητικών ξένων ειδών⁽¹³⁾ θα βοηθήσει τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να αντιμετωπίσουν αυτόν τον σοβαρό κίνδυνο για την τοπική βιοποικιλότητα, τις οικοσυστημικές υπηρεσίες, καθώς και για την ανθρώπινη υγεία και την οικονομία. Υπό το πρίσμα του ενωσιακού νομικού πλαισίου για τα χωροκατακτητικά ξένα είδη και ορμώμενες από τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας, τα εθνικά προγράμματα και τις διακρατικές πρωτοβουλίες, οι περιφερειακές και οι τοπικές αρχές συνιστούν τους πλέον κατάλληλους φορείς για να αναλάβουν αποτελεσματική δράση όσον αφορά τον έλεγχο, την πρόληψη, την εξάλειψη, τον περιορισμό και τον έλεγχο αυτών των ειδών, να παρέχουν στήριξη και τοπικές γνώσεις ούτως ώστε να επιτευχθεί η αναγκαία ισορροπία μεταξύ των θιγόμενων κοινωνικοοικονομικών και περιβαλλοντικών συμφερόντων, καθώς και για να βελτιώσουν την κατανόηση του προβλήματος από το ευρύ κοινό·

⁽¹³⁾ Πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής COM(2013) 620 final

Ενσωμάτωση και χρηματοδότηση της βιοποικιλότητας

42. σημειώνει ότι η βιοποικιλότητα είναι ένα διατομεακό θέμα. Για να επιτευχθεί μια αποτελεσματική εφαρμογή των σχετικών πολιτικών, πρέπει να ενσωματωθεί η διατήρηση της βιοποικιλότητας στο θεματολόγιο των διαφόρων τομέων της εθνικής, της περιφερειακής και της τοπικής διακυβέρνησης (χωροταξία, πολεοδομία, τοπίο, γεωργία, δασοκομία, αλιεία, ενέργεια, κλιματική αλλαγή, υγεία, μεταφορές, στέγαση, χρήση της γης κ.λπ.), σύμφωνα με τις συστάσεις της Στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2020 και τους στόχους Aichi·

43. υπογραμμίζει την ανάγκη να αναγνωρίσουν οι αρχές σε όλα επίπεδα διακυβέρνησης το ζήτημα της γεωργικής βιοποικιλότητας και να εστιαστούν σε αυτό, λόγω του σημαντικού δυναμικού βιοποικιλότητας που παρουσιάζουν τα είδη, οι ποικιλίες, οι φυλές και οι γενετικοί πόροι γεωργικού ενδιαφέροντος, αλλά και, γενικότερα, το αγρο-οικοσύστημα·

44. καλεί τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, όπως εξάλλου απαιτείται από τη Στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα, να επιδιώξουν την καλύτερη στοχοθέτηση των ενισχύσεων από το ΕΓΤΑΑ (Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης) για τη διαφύλαξη της βιοποικιλότητας, μεταξύ άλλων με την ενσωμάτωση των ποσοτικοποιημένων στόχων βιοποικιλότητας στα περιφερειακά προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης, καθώς και με τη συνεκτική τοπική προσαρμογή και τη δέουσα δημοσιονομική χρηματοδότηση των αγροπεριβαλλοντικών μέτρων. Προς τούτο, θα ήταν ιδιαίτερα χρήσιμο να προωθηθούν πρωτοβουλίες ανάπτυξης που αναλαμβάνουν τοπικές κοινότητες υπέρ της βιοποικιλότητας (π.χ. πρωτοβουλίες που αναλαμβάνουν γεωργοί και δασοκαλλιεργητές για τη διασφάλιση της συνέχειας των χαρακτηριστικών του τοπίου και την προστασία των γενικών πόρων)·

45. προτρέπει τα κράτη μέλη και τις τοπικές και περιφερειακές αρχές να διασφαλίσουν τη βέλτιστη αξιοποίηση των χρηματοδοτικών δυνατοτήτων που παρέχει το ΕΠΠΑ (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης), καθότι, για πρώτη φορά, η βιοποικιλότητα και τα οικοσυστήματα συμπεριλαμβάνονται στους στόχους του και εξασφαλίζονται, κατ' αυτόν τον τρόπο, πρόσθετες πηγές χρηματοδότησης για την ανάπτυξη πράσινων υποδομών·

46. τονίζει τη σημασία του προγράμματος LIFE για τα έργα βιοποικιλότητας και πράσινης υποδομής που αναλαμβάνουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές, και απευθύνει έκκληση στα εθνικά σημεία επαφής του προγράμματος LIFE να συνεργαστούν στενά με τις αυτοδιοικητικές αρχές και τα αντίστοιχα περιφερειακά σημεία επαφής του LIFE, κατά την προετοιμασία των αιτήσεων χορήγησης χρηματοδότησης μέσω του LIFE· ευελπιστεί, επίσης, ότι με τη νέα κατηγορία χρηματοδότησης για τα ολοκληρωμένα έργα του προγράμματος LIFE θα επιταχυνθεί η στήριξη έργων περιφερειακής κλίμακας εξασφαλίζοντας, συγχρόνως, την κινητοποίηση άλλων ενωσιακών εθνικών και ιδιωτικών πόρων⁽¹⁴⁾·

47. ενθαρρύνει τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να διερευνήσουν, με τη στήριξη των αντίστοιχων κρατών μελών, καινοτόμα μέσα χρηματοδότησης, όπως, μεταξύ άλλων, ιδιωτικά και επιχειρηματικά ιδρύματα ή ιδρύματα δημοσίου δικαίου, περιφερειακές-εθνικές λαχειοφόρες αγορές, συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού δικαίου, σχέδια για την ενίσχυση των δασικών καταβολών άνθρακα και την αποκατάσταση των υδροβιότοπων, φορολογικά κίνητρα, καθεστώτα πληρωμής για οικοσυστημικές υπηρεσίες, εθελοντική επισήμανση ή πιστοποίηση ή συμπράξεις μεταξύ τοπικών επιχειρήσεων. Τα έσοδα που προέρχονται από την έκδοση αδειών χωροταξικού σχεδιασμού και οικοδομικών αδειών θα πρέπει να προορίζονται απευθείας για τοπικές και περιφερειακές πρωτοβουλίες υπέρ της βιοποικιλότητας·

48. ενθαρρύνει τις τοπικές αρχές να επιδιώξουν με αποτελεσματικότητα σε όλα τα επίπεδα χρηματοδότησης τη διακοπή των επιδοτήσεων και των φορολογικών ρυθμίσεων που είναι επιζήμιες για τη βιοποικιλότητα·

49. εξάγει τη σημασία της εθνικής συγχρηματοδότησης στα έργα της ΕΕ, με την οποία εξασφαλίζεται στις αυτοδιοικητικές αρχές η δυνατότητα να υποβάλλουν υποψηφιότητα σε συγχρηματοδοτούμενα έργα της ΕΕ στον τομέα της βιοποικιλότητας. Με τον τρόπο αυτό βελτιώνεται η ικανότητα των αυτοδιοικητικών αρχών να αξιοποιούν τις ευκαιρίες χρηματοδότησης των λύσεων βιοποικιλότητας και ΠΥ που είναι προσαρμοσμένες σε κάθε τοποθεσία και που προβλέπονται στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από κονδύλια της ΕΕ, και να πραγματοποιούν τις αναγκαίες επενδύσεις στη δημιουργία διατομεακών ικανοτήτων, τη συγχρηματοδότηση και την ανάπτυξη δικτύων· αναγνωρίζει επίσης τη σπουδαιότητα των εθνικών προγραμμάτων χρηματοδότησης μέσω των οποίων χρηματοδοτούνται οι (πilotικές) δράσεις των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, που συμβάλλουν στην επίτευξη των εθνικών στόχων βιοποικιλότητας·

Γ. Στοιχεία προς εξέταση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά την ενδιάμεση αναθεώρηση της Στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2020

50. θεωρεί ότι κατά την ενδιάμεση αναθεώρηση η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να συνεκτιμήσει τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις που έχουν επέλθει από την έναρξη της Στρατηγικής, το 2011, έως την ενδιάμεση αναθεώρησή της, το 2015, ιδίως το νέο δημοσιονομικό πλαίσιο, τα Ταμεία της ΕΕ για τη χρονική περίοδο 2014-2020, καθώς και πολλές από τις δράσεις της Στρατηγικής, οι οποίες προβλέπεται να υλοποιηθούν πριν από την ενδιάμεση αναθεώρηση. Υπό αυτό το πρίσμα, η ΕΠΠ υποστηρίζει σθεναρά την άποψη του Συμβουλίου, το οποίο κρίνει σκόπιμο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εισηγηθεί περαιτέρω δράσεις⁽¹⁵⁾, ως συμβολή στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του δεύτερου σταδίου υλοποίησης της Στρατηγικής, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η επίτευξη έως το 2020 του πρωταρχικού στόχου της Στρατηγικής·

⁽¹⁴⁾ CdR 86/2012 fin

⁽¹⁵⁾ Συμπεράσματα του Συμβουλίου «Περιβάλλον» της 19ης Δεκεμβρίου 2011.

51. συμφωνεί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ότι μια κρίσιμη δοκιμασία για τη δέσμευση της ΕΕ να εκπληρώσει τους στόχους βιοποικιλότητας θα είναι η τελική διάθεση των νέων Ταμείων της ΕΕ για τη χρονική περίοδο 2014-2020 όσον αφορά τον συγκεκριμένο στόχο. Το ανεπαρκές επίπεδο ενσωμάτωσης της προστασίας της βιοποικιλότητας στις άλλες πολιτικές της ΕΕ προκάλεσε την αποτυχία της πρώτης στρατηγικής της ΕΕ το 2010⁽¹⁶⁾. Για τον σκοπό αυτό, χρειάζεται να υιοθετηθεί μια μεθοδολογία παρακολούθησης των δαπανών υπέρ της βιοποικιλότητας στο σύνολο του ενωσιακού προϋπολογισμού, παρόμοια με εκείνη που εφαρμόζεται για τις δαπάνες που σχετίζονται με το κλίμα·

52. τονίζει τη σημασία του περιβαλλοντικού προσανατολισμού ως κεντρικού πυλώνα της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ) στην επίτευξη των στόχων βιοποικιλότητας. Είναι απαραίτητο να κινηθεί η ενδιάμεση αξιολόγηση της ΚΓΠ περισσότερο και σαφέστερα προς αυτήν την κατεύθυνση, ούτως ώστε ο περιβαλλοντικός προσανατολισμός να οδηγήσει στην πραγματική περιβαλλοντική αναβάθμιση, συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας στην ύπαιθρο ολόκληρης της Ευρώπης·

53. πιστεύει στο τεράστιο δυναμικό της Πράσινης Υποδομής, η οποία συνιστά ένα αποτελεσματικό εργαλείο για την ανάσχεση της απώλειας της βιοποικιλότητας και την παρεμπόδιση του κατακερματισμού των οικοτόπων, και ως εκ τούτου αναμένει την αναθεώρηση της Στρατηγικής, ούτως ώστε να καταδειχθούν βασικά στοιχεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη στην έκθεση προόδου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ΠΥ (η οποία προβλέπεται να υποβληθεί έως το τέλος του 2017) και, ειδικότερα, να προγραμματιστεί η υποβολή πρότασης, το 2018, για έκδοση νομοθεσίας της ΕΕ σχετικά με τα ΔΕΔ-Π, ένα Διευρωπαϊκό δίκτυο Πράσινης Υποδομής (ως τμήμα του προϋπολογισμού της ΕΕ μετά το 2020). Κατ' αυτόν τον τρόπο, η ΕτΠ επαναδιατυπώνει τις παλαιότερες σχετικές της συστάσεις·

54. υπενθυμίζει το αίτημά της⁽¹⁷⁾ προς την Επιτροπή (CdR 4577/2013 fin) να ενσωματωθεί στη νομοθεσία της ΕΕ ο στόχος του αποκλεισμού της καθαρής απώλειας βιοποικιλότητας και οικοσυστημικών υπηρεσιών, με βάση το έργο που έχει επιτελέσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε σχέση με τη δράση 7β) της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2020·

55. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναπτύξει έναν μηχανισμό ανάληψης δεσμεύσεων-επιβράβευσης για τα επιτεύγματα των πόλεων και των περιφερειών στον τομέα της βιοποικιλότητας, καθώς και μια πλατφόρμα ανταλλαγής δεδομένων, με στόχο να αναγνωρισθεί η επιτυχημένη και αξιολογη συμβολή των ευρωπαϊκών τοπικών και περιφερειακών αρχών στην υλοποίηση της Στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα· Στο πλαίσιο αυτό, η ΕτΠ επικριμάζει τη θέσπιση του νέου Βραβείου Natura 2000, το οποίο, ωστόσο, απευθύνεται σε ευρύ φάσμα ενδιαφερόμενων φορέων·

56. ζητεί να ενισχυθεί η διαθεσιμότητα των τοπικά προσαρμοσμένων και υψηλής ανάλυσης δεδομένων σχετικά με τις οικοσυστημικές υπηρεσίες καθώς και άλλων δεδομένων παρακολούθησης μέσω του Συστήματος Πληροφοριών για τη Βιοποικιλότητα στην Ευρώπη (BISE — Biodiversity Information System for Europe), συνυπολογίζοντας, ταυτόχρονα, και τα στοιχεία που συλλέγουν τα περιφερειακά παρατηρητήρια βιοποικιλότητας και τα συγκεντρωτικά δεδομένα των πόλεων (λόγου χάρι, αξιολογήσεις πόλεων της ΕΕ κατά το πρότυπο του δείκτη αστικής βιοποικιλότητας [City Biodiversity Index] ή του δείκτη της Σγκαπούρης), με στόχο να προωθηθεί η ανταλλαγή δεδομένων και πληροφοριών μεταξύ των πόλεων και των περιφερειών, να καθοριστούν στις ενωσιακές πολιτικές πιο διαφοροποιημένες κατευθυντήριες γραμμές σε περιφερειακό επίπεδο και να διευκολυνθεί η υποβολή εκθέσεων σχετικά με βελτιώσεις που πραγματοποιούνται σε περιφερειακό/τοπικό επίπεδο ανά την Ευρώπη·

57. επισημαίνει την ανάγκη να συνεχιστεί αποτελεσματικά ο διάλογος και η συνεργασία της ΕΕ με μείζονες εταίρους σε υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες προς ένταξη χώρες, παράμετρος που θα τις βοηθήσει να καταρτίσουν ή να προσαρμόσουν τις πολιτικές τους, ώστε να εκπληρώσουν τους στόχους βιοποικιλότητας που έχουν τεθεί για το 2020. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές της ΕΕ θα μπορούσαν να εξασφαλίσουν την απαραίτητη στήριξη στις αυτοδιοικητικές αρχές των χωρών εκτός της ΕΕ, προκειμένου να μπορέσουν αυτές να συμβάλουν στην επίτευξη των ενωσιακών και των παγκόσμιων στόχων βιοποικιλότητας μέσα από την ανταλλαγή των γνώσεων και των βέλτιστων πρακτικών τους, στο πλαίσιο των αντίστοιχων Μικτών Συμβουλευτικών Επιτροπών και των ομάδων εργασίας της ΕτΠ, καθώς και μέσω της ARLEM (Ευρωμεσογειακή Περιφερειακή και Τοπική Συνέλευση) και της CORLEAP (Διάσκεψη των Περιφερειακών και Τοπικών Αρχών της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης — ΔΠΤΑΑΕΣ). Η ΕτΠ προτρέπει, εν προκειμένω, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προωθήσει την αποκεντρωμένη αναπτυξιακή συνεργασία μεταξύ των τοπικών και των περιφερειακών αρχών της ΕΕ και των αντίστοιχων αρχών των αναπτυσσόμενων χωρών, στο πλαίσιο της νεοουσταθισίας δομής της ΕΕ «Βιοποικιλότητα για ζωή»·

58. ζητεί να αναγνωρισθεί στη Στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα και να υπάρξει μέριμνα για την περαιτέρω στήριξη της ενεργού συμμετοχής των τοπικών αρχών ως βασικών εταίρων στο σύστημα BEST (Voluntary Scheme for Biodiversity and Ecosystem Services in Territories of European Overseas), το προαιρετικό σχέδιο της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα και τις οικοσυστημικές υπηρεσίες στις εξόχως απόκεντρες περιοχές και στις υπερπόντιες χώρες και εδάφη της Ένωσης, το οποίο προωθεί τη διατήρηση και αειφόρο χρήση της μοναδικής βιοποικιλότητας αυτών των εδαφών, τα οποία δεν καλύπτονται από την οδηγία για τους οικοτόπους, ούτε από το πρόγραμμα Natura 2000·

Δ. Στοιχεία προς εξέταση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στη μελλοντική έκθεσή της προς τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιολογική Ποικιλότητα (CBD) σχετικά με την απόφαση X/22 της CBD

59. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προβάλλει την καθοριστική σημασία που αποδίδει στην απόφαση X/22 της CBD και στην υλοποίησή της στην Ευρώπη·

⁽¹⁶⁾ Ψήφισμα του ΕΚ (2011/2307(INI)).

⁽¹⁷⁾ CDR4577-2013_00_00_TRA_AC.

60. καλεί, επίσης, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υπογραμμίσει το γεγονός ότι, στην ΕΕ, έχει διαμορφωθεί ευρεία συναίνεση σχετικά με την ανάγκη να υιοθετήσουν τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, τα κράτη μέλη και οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μια πολυεπίπεδη, συνεργατική και ολοκληρωμένη προσέγγιση σε ό,τι αφορά την εκπλήρωση των στόχων Aichi για τη βιοποικιλότητα και των συναφών στόχων της Στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα. Μολονότι έχει ήδη επιτευχθεί ουσιαστική πρόοδος προς αυτήν την κατεύθυνση, και παρόλο που υπάρχει πλήθος ορθών πρακτικών σε διάφορα κράτη μέλη, εντούτοις, επικρατεί γενικά η πεποίθηση ότι η πολυεπίπεδη συνεργασία και διακυβέρνηση δεν έχουν καθιερωθεί ακόμη επαρκώς σε ολόκληρη την ΕΕ και, επομένως, θα πρέπει να βελτιωθούν περαιτέρω.

61. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναγνωρίσει στην έκθεσή της την ενεργό συμμετοχή πολλών τοπικών και περιφερειακών αρχών της ΕΕ στις δραστηριότητες και τα δίκτυα υπέρ της βιοποικιλότητας σε παγκόσμιο επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων των συμβουλευτικών επιτροπών που έχουν συγκροτηθεί βάσει της απόφασης X/22 της CBD, όπως η συμβουλευτική επιτροπή υποεθνικών αρχών και η συμβουλευτική επιτροπή δήμων στην εθνική ένωση για την τοπική και υποεθνική δράση για τη βιοποικιλότητα.

62. αναγνωρίζει τη συμβολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην απόφαση X/22, στο πλαίσιο της παρούσας διερευνητικής γνωμοδότησης και της συνεργασίας για την εκπόνηση της σχετικής έκθεσης της ΕτΠ, καθώς και τη συμμετοχή της ΕτΠ στο Κοινό Πλαίσιο Εφαρμογής της Στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα, και, επιπλέον, τη στήριξη που παρέχεται μέσω των προγραμμάτων LIFE και INTERREG για τη δημιουργία ικανοτήτων και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών, όπως επίσης τις ευκαιρίες που προσφέρει η νέα βιογεωγραφική διαδικασία και η σχετική πλατφόρμα Natura.

63. προτρέπει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ενσωματώσει, στην έκθεσή της προς την CBD σχετικά με την απόφαση X/22, αναφορά στον ειδικό ρόλο που διαδραματίζουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές στην εξωτερική δράση της Ένωσης, ως μια από τις μείζονες δράσεις που σκοπεύει να εντατικοποιήσει στο μέλλον τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσο και η Ευρωπαϊκή Ένωση, με στόχο τη διερεύνηση –σε συνεργασία με την ΕτΠ– πρόσθετων δυνατοτήτων προώθησης της αποκεντρωμένης συνεργασίας μεταξύ των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην ΕΕ και των αντίστοιχων αρχών στις γειτονικές χώρες της Ένωσης όσον αφορά την αειφόρο διαχείριση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημικών υπηρεσιών, σε σχέση με τη δράση (ζ) που προβλέπει η απόφαση X/22 της CBD.

Βρυξέλλες, 26 Ιουνίου 2014

*ο πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών*

Michel LEBRUN
